

BIJEENKOMST WSSTP IN BUDAPEST

Belangrijke stap naar één Europese onderzoeksagenda voor water

In Budapest is op 17 oktober een belangrijke stap voorwaarts gezet naar het opstellen van één Europese onderzoeksagenda voor de watersector. Zo'n 150 deskundigen uit de Europese waterindustrie waren daar bijeen op een eerste 'stakeholders'-vergadering van het Water Supply and Sanitation Technology Platform (WSSTP).

De organisatie lag in handen van TNO en Kiwa, die beiden een belangrijke rol vervullen bij de uitvoering van de diverse taken binnen het WSSTP. Zij kregen hierbij ondersteuning van onder meer EUCETSA, IWA en niet in de laatste plaats van de winnaar van de Stockholm Waterprice in 2003: Peter Wilderer.

Het WSSTP is één van de platforms die binnen het kader van het Environmental Technology Action Plan (ETAP) is opgericht ter versterking van de concurrentiekracht van de Europese technologiebedrijven en de bescherming van het milieu. Hierin is niet primair de Europese Commissie de voortrekkende partij, maar de belanghebbende partijen: universiteiten en onderzoekinstellingen, waterbeheerders en drinkwaterbedrijven én de waterindustrie, zowel de leveranciers als de eindgebruikers. Naast versterking van de concurrentiekracht is het bijdragen aan de millenniumdoelen een belangrijke doelstelling.

Het concrete resultaat van het WSSTP bestaat uit een visiedocument, een strategische onderzoeksagenda en een implementatieplan voor de gehele Europese watersector. Deze documenten zullen een belangrijke rol spelen in het nader invullen van het zevende kaderprogramma op het gebied van water. De basis voor deze documenten is gelegd in vijf werkgroepen, waarin vanuit verschillende sectoren naar de vraagstelling werd gekeken: watermanagement, water en mensen, water in de industrie, water in de landbouw en andere onderwerpen. Zij produceerden de afgelopen negen maanden werkdocumenten, die zijn bijeengebracht tot het visiedocument en de strategische onderzoeksagenda. Deze zijn nu in concept gereed. Doel van deze eerste bijeenkomst was het informeren en consulteren van alle partijen en het bespreken van deze documenten.

Nadat de voorzitter van WSSTP, Pamela Taylor, het brede kader van het platform, het belang van water voor een ieder in Europa en de rol van alle belanghebbenden in het platform geschetst had, gaf IWA-voorzitter en dagvoorzitter Laszlo Somlyody in zijn speech aan dat duidelijke behoefte bestaat aan doorbraken. Het is beter om hiervoor risico's te nemen dan gemiddeld te blijven in het streven naar 'global leadership', zo meende hij. Somlyody stelde innovatie centraal.

De Europese Unie werd vertegenwoordigd door Andrea Tilche. Hij had een aantal kritische opmerkingen: de te doorlopen stappen moeten duidelijker worden beschreven, er moet gericht gewerkt worden mede door het opnemen van een aantal concrete voorstellen. Ook ging hij nader in op de ondersteuning en betrokkenheid van de industrie in onderzoek die, wat hem betreft, duidelijk moet toenemen.

WSSTP-bestuursvoorzitter Riku Vahala benadrukte dat deze bijeenkomst een eerste, maar belangrijke stap is in de ontwikkeling van een Europese onderzoeksagenda op het gebied van water en dat het een prestatie op zich is om een zo gefragmenteerde sector in zo'n korte tijd bijeen te brengen en daarmee tot een gezamenlijke visie en onderzoeksagenda te komen. Ondanks de diversificatie bestaat veel overeenkomst tussen de onderzoeksvragen van verschillende sectoren, zoals monitoring en sensoren en nieuwe robuuste zuiveringstechnieken. Daarbij bestaat behoefte aan geïntegreerde oplossingen. Voor de waterinfrastructuur is onder meer behoefte aan nieuwe technieken voor onderhoud, vervanging en bouw van leidings- en geavanceerde lekdetectiesystemen. Ook is veel aandacht nodig voor niet-technologische aspecten.

In aparte sessies was met name de inbreng van de Oost-Europese landen groot. Voor specifieke problemen, zoals die van de mijnbouw en de landbouw, werd meer aandacht gevraagd. De deelnemers aan de industriële sessie gaven aan dat de industrie duidelijke kwalitatieve en kwantitatieve doelen moet gaan stellen ten aanzien van watergebruik en emissies. Vooral aan marktgedreven praktijkonderzoek bestaat behoefte.

Aanvullend volgde nog een paneldiscussie met directeurs van waterbedrijven en andere hooggeplaatste personen uit de Europese waterwereld. Eén van de panelleden was dijkgraaf Monique de Vries van Hollands Noorderkwartier en voorzitter van de STOWA. Zij gaf aan dat innovatie niet alleen vanuit concurrentie en het aanbod van technologie moet worden gestuurd, maar ook vanuit de vraagkant. Daarbij pleitte zij voor meer aandacht voor integrale oplossingen.

Veel aandacht was er in de discussie voor de millenniumdoelen. Moet niet meer gestreefd worden naar de zogeheten win-win-situaties? Het gebrek aan kennis in de onderontwikkelde landen vormt een groot probleem. Het onderzoek zou voor een deel daar plaats moeten vinden. Ook de technologie ontbreekt ter plekke. Behoeft bestaat aan methodieken en modellen én aan meer demonstratieprojecten die helpen bij het voorkomen van problemen en het integreren van oplossingen.

De slotspeech was voor Peter Wilderer. Hij sprak zijn enthousiasme uit over het platform, na de nodige terughoudendheid bij de oprichting 1,5 jaar geleden door de grote verschillen en versnippering binnen de watersector. Een watersysteembenadering is nodig om te komen tot daadwerkelijke sprongen. Ook hij noemde kringloopsluiting een belangrijk thema, evenals het gebruik van alternatieve bronnen, zoals effluent van een rioolwaterzuivering.

In 2035 woont tweederde van de wereldbevolking in dichtbevolkte gebieden. De markt voor innovatieve watertechnologie zal hierdoor sterk groeien. "Maar er is meer nodig voor het invullen van de millenniumdoelstellingen dan technische oplossingen. De politiek moet bereid zijn te investeren in water en de bevolking moet willen betalen voor water."

Willy van Tongeren
(TNO Industrie en Techniek)
Adriana Hulsmann
(Kiwa Water Research)